

प्रसौनी गाउँपालिका प्रसौनी, बारा

स्थानीय राजपत्र

खण्ड ७

संख्या ४

मिति २०८१।०३।३०

भाग-२

प्रसौनी गाउँपालिका

प्रसौनी गाउँपालिकाको आन्तरिक आय संकलन (ठेक्का बन्दोबस्त) सम्बन्धी कार्यविधि, २०८१

प्रस्तावना : नेपालको संविधान २०७२ को अनुसूची ८ बमोजिमको एकल अधिकार सूची तथा अनुसूची ९ बमोजिमको साझा अधिकार सूची, स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ११ घ (१, २, र ६) ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी यस गाउँपालिकाको आन्तरिक आय संकलन कार्य व्यवस्थित रूपमा संचालन गर्नका लागि सोही ऐनको दफा १०२ मा भएको व्यवस्था बमोजिम यो आन्तरिक आय संकलन कार्यविधि तर्जुमा गरी मिति २०८१/०३/२० गतेको प्रसौनी गाउँपालिकाको पन्ध्रौँ गाउँसभाको बैठकबाट स्वीकृत गरी लागू गरिएको छ ।

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ :

(क) यो कार्यविधिको नाम “आन्तरिक आय संकलन (ठेक्का बन्दोबस्त) सम्बन्धी कार्यविधि, २०८१” रहेको छ ।

(ख) यो कार्यविधि प्रमाणिकरण भएको मिति देखि लागू हुनेछ ।

२. परिभाषा : विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यो कार्यविधिमा:

(क) “आन्तरिक आय” भन्नाले प्रचलित ऐन, नियमावली र कार्यविधि बमोजिम गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्र भित्रको व्यवसायमा पूँजीगत लगानी, आर्थिक कारोवार क्षेत्रगत एवं व्यापारिक महत्व र स्रोत साधन आदिका आधारमा गाउँपालिकाको सभाबाट स्वीकृत दर बमोजिम ठेक्का, अमानत वा अन्य कुनै तरिकाले असुल गर्ने कर, दस्तूर, सेवा शुल्क, विक्री, आदि आयलाई सम्झनु पर्छ ।

- (ख) “ठेकेदार भन्नाले” गाउँपालिकाको निश्चित आ.ब.को आय संकलन गर्न सम्झौता गरेको फर्म वा व्यक्तिलाई सम्झनु पर्छ ।
- (ग) “प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत” भन्नाले गाउँपालिकाको प्रशासकीय प्रमुखको रूपमा नियुक्त कर्मचारीलाई सम्झनु पर्छ ।
- (घ) “कर अधिकृत” भन्नाले यो निर्देशिका बमोजिम कर अधिकृतको काम गर्ने प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत वा निजले तोकेको गाउँपालिकामा कार्यरत अधिकृत स्तरको कर्मचारीलाई सम्झनु पर्छ ।
- (ङ) “वडा” भन्नाले गाउँपालिकाको वडा सम्झनु पर्दछ ।
- (च) “कार्यालय” भन्नाले प्रसौनी गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय सम्झनुपर्छ । सो शब्दले वडा कार्यालय समेतलाई बुझाउँदछ ।
- (छ) “शाखा” भन्नाले राजस्व शाखा सम्झनुपर्छ ।
- (ज) “व्यवसायी” भन्नाले व्यापार तथा व्यवसाय संचालन गर्ने गरी गाउँपालिकामा व्यवसाय दर्ता गरेको व्यक्ति/फर्म/संघ संस्थालाई सम्झनु पर्दछ ।
- (झ) “स्थानीय तह” भन्नाले प्रसौनी गाउँपालिकालाई सम्झनु पर्दछ ।
- (ञ) “गाउँ सभा” भन्नाले प्रसौनी गाउँपालिका गाउँसभा लाई सम्झनु पर्दछ ।

३. स्थानीय तहले आन्तरिक आय संकलनको लागि ठेक्का बन्दोवस्त गर्न सक्ने :

- (१) स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को अधीनमा रही प्रसौनी गाउँपालिकाको गाउँ सभाले निर्णय गरे अनुसारको करको दर, सेवा शुल्क, दस्तूर तथा अन्य आन्तरिक आय असूल गर्न गाउँपालिकाले एक आर्थिक वर्षको लागि ठेक्का बन्दोवस्त गर्न सक्नेछ । गाउँपालिकाको आन्तरिक आय बृद्धि हुने देखिएमा वा पटक पटक ठेक्का बन्दोवस्त गर्दा प्रशासनिक दायित्व बढ्न जाने अवस्थामा बढीमा ३ वर्षसम्मको लागि एकै पटक ठेक्का बन्दोवस्त गर्न सकिने छ ।
- (२) दुई वा दुई भन्दा बढी स्थानीय तहको समूहले आपसी सहमतिद्वारा संयुक्त रूपमा उपदफा (१) बमोजिम ठेक्का बन्दोवस्त गर्न सक्नेछन् ।
- (३) गाउँपालिकाले सामान्यतया आर्थिक वर्ष शुरु हुनु अगाडि नै ठेक्का बन्दोवस्त गरी ठेक्का सम्झौता कार्य सम्पन्न गरि सक्नु पर्नेछ । यसरी ठेक्का बन्दोवस्त गर्दा यस कार्यविधिमा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भएता पनि फर्म तथा व्यक्तिको सूचीकृत गराई रहन आवश्यक पर्ने छैन ।
- (४) उपदफा (१) बमोजिम ठेक्का बन्दोवस्त गर्दा देहायको कार्यविधि अपनाउनु पर्नेछ:-
- (क) आगामी आर्थिक वर्षको लागि आन्तरिक आय श्रोतको उपलब्धता, श्रोत परिचालनको व्यवस्थापन, लागत र चालु वर्षको ठेक्का अङ्ग तथा आय अनुमान समेतलाई विचार गरी आन्तरिक आयको प्रक्षेपण गरी न्यूनतम ठेक अङ्ग र असुली कार्यतालिका समेत भएको कार्यान्वयन कार्य योजना तयार गर्नु पर्नेछ ।

- (ख) खण्ड (क) बमोजिम असूली कार्यतालिका र कार्यान्वयन कार्ययोजना तयार भईसकेपछि ठेक्का बन्दोबस्त गर्नको लागि गाउँ सभाले निर्धारण गरेको दररेट, ठेक्काका सामान्य तथा विशेष शर्तहरू र सूचनामा उल्लेख गरिने कुराहरू तथा अन्य आवश्यक विवरणहरू समेत समावेश भएको ठेक्का सम्बन्धी कागजात तयार गर्नु पर्नेछ ।
- (ग) खण्ड (क) बमोजिमको कार्यान्वयन कार्य योजनाको आधारमा कुनै आन्तरिक आय पाँच लाख रुपैयाँ भन्दा कम उठ्ने भएमा सोझै वार्ताद्वारा पनि सम्झौता गर्न सकिने छ र पाँच लाख रुपैयाँ भन्दा बढी उठ्ने भएमा बोलपत्र/दरभाउपत्र आह्वान गरी सम्झौता गर्नु पर्नेछ ।
- (घ) खण्ड (ग) बमोजिम बोलपत्र आह्वान गर्दा दश लाख रुपैयाँसम्म भए स्थानीय स्तरमा नियमित प्रकाशन हुने पत्रिकामा वा गाउँपालिका भित्रको कम्तिमा घ वटा सरकारी कार्यालय र सबै वडा कार्यालयहरूमा कम्तिमा पन्ध्र दिनको म्याद दिई सूचना टाँस गर्नु पर्नेछ । बिस लाख रुपैयाँसम्म भए स्थानीय स्तरमा नियमित प्रकाशन हुने पत्रिका वा राष्ट्रिय स्तरको पत्रिकामा कम्तिमा पन्ध्र दिनको म्याद दिई सूचना प्रकाशन गर्नु पर्नेछ । बीस लाख रुपैयाँ भन्दा बढी भएमा कम्तीमा तीस दिनको म्याद दिई राष्ट्रियस्तरको दैनिक पत्रिकामा सूचना प्रकाशन गर्नु पर्नेछ ।
- (ङ) खण्ड (घ) बमोजिमको सूचनामा देहायका कुराहरू खुलाउनु पर्नेछः-
- (१) न्यूनतम ठेक्का अंक,
  - (२) ठेक्काका मुख्य मुख्य शर्तहरू,
  - (३) श्रोतगत र स्थानगत विवरण र उठाउनु पर्ने आन्तरिक आयको सम्भावित परिमाण,
  - (४) ठेक्का सम्झौता बमोजिमको रकम एकमुष्ट बुझाँउदा छुट दिईने भए सो कुरा,
  - (५) बोलपत्र फारम प्राप्त हुने स्थान र इन्टरनेटबाट डाउनलोड गरी फारम प्राप्त गर्न सकिने भए सो को व्यवस्था समेत मिलाउनु पर्नेछ । यसरी इन्टरनेटबाट डाउनलोड गरिएको बोलपत्र दाखिला गर्दा उक्त सूचना बमोजिम लाग्ने रकम बुझाउनु पर्नेछ ।
  - (६) बोलपत्र दाखिला गर्ने तरिका,
  - (७) बोलपत्र बापत लाग्ने दस्तुर,
  - (८) बोलपत्र दाखिला हुनुपर्ने अन्तिम मिति, समय र स्थान तथा बोलपत्र खोल्ने समय, मिति र स्थान,
  - (९) जमानत बापत राख्नु पर्ने रकम वा बैङ्क ग्यारेन्टीको किसिम र मान्य अवधि
  - (१०) अन्य आवश्यक कुराहरू ।
- (च) बोलपत्र दस्तुर
- (१) बीस लाख रुपैयाँ सम्म रु.१,०००/-
  - (२) बीस लाख रुपैयाँ देखी दुई करोड रुपैयाँ सम्मको लागि रु.३,०००/-
  - (३) दुई करोड रुपैयाँ भन्दा माथि दश करोड रुपैयाँ सम्मको लागि रु.५,०००/-
  - (४) दश करोड रुपैयाँ भन्दा माथि पचास करोड रुपैयाँ सम्म रु.१०,०००/-
  - (५) पचास करोड रुपैयाँ भन्दा माथि रु.२०,०००/-

- (छ) खण्ड (ड) बमोजिम प्रकाशित सूचनाको म्याद भित्र पर्न आएका बोलपत्रहरूको दर्ता, खोल्ने कार्यविधि बोलपत्रदाताको एजेन्टले पेश गर्नु पर्ने विवरण लगायतका विवरणहरू यसै कार्यविधिमा उल्लेख भए बमोजिम हुनेछ ।
- (ज) खण्ड (घ) बमोजिम प्रथम पटक बोलपत्र आव्हान गर्दा बोलपत्र पर्न नआएमा वा रीत पूर्वकको एउटा पनि बोलपत्र प्राप्त नभएमा वा कबोल अड अनुमानित ठेक्का अङ्ग भन्दा कम भएमा पहिलाको म्याद भन्दा कम्तीमा आधा म्याद दिई पुनः सूचना प्रकाशन गरी बोलपत्र आव्हान गर्नु पर्नेछ ।
- (झ) खण्ड (ज) बमोजिम दोस्रो पटक सूचना प्रकाशन गर्दा पनि बोलपत्र नपरेमा कम्तीमा सात दिनको म्याद दिई स्थानिय राजस्व परामर्श समितिको सिफारिसमा कार्यपालिकाको निर्णयानुसार ठेक्का अड्ड शत संशोधन गरी पुनः सूचना प्रकाशन गरी बोलपत्र आव्हान गर्नु पर्नेछ । सो अवधिमा पनि बोलपत्र नपरेमा सात दिनको म्याद दिई खण्ड (ड) बमोजिमको सूचनामा देहायको कुराहरू थप गरी सार्वजनिक बढाबढको सूचना प्रकाशन गर्नु पर्नेछः-

(१) बढाबढ हुने प्रसौनी गाउँपालिकाको कार्यालय वा अन्य कुनै स्थान,

(२) बढाबढ हुने समय र मिति,

(३) अन्य आवश्यक कुराहरू ।

- (४) उपदफा (४) को खण्ड (ड) र खण्ड (झ) अनुसार प्रकाशित सूचना बमोजिम बोलपत्र दिने वा बढाबढ डाँक बोल्ने व्यक्तिले नेपाली नागरिक भए आफूले कबुल गरेको अङ्गको तिन देखी पाँच प्रतिशत रकम र गैर नेपाली नागरिक भए आफूले कबूल गरेको अङ्गको दश प्रतिशत रकम त्यस्तो सूचना प्रकाशन गर्ने स्थानीय तहको नाममा उक्त सूचनामा तोकिएको बैङ्कमा जमानत वापत रकम जम्मा गरेको सक्कल भौचर संलग्न राखी वा नेपाल राष्ट्र बैङ्कबाट मान्यता प्राप्त क वर्गको वाणिज्य बैङ्कले जारी गरेको बोलपत्र दाखिला गर्ने अन्तिम मितिबाट ९० दिन म्याद भएको बैक जमानत (विड वोण्ड) को सक्कल प्रति संलग्न राख्नु पर्नेछ ।

तर बढाबढ गर्दा पनि स्थानीय तहले तोके बमोजिमको न्यूनतम अङ्ग पनि कबोल अङ्ग हुन नआएमा राजस्व परामर्श समितिको सिफारिसमा आवश्यक प्रकृया अपनाई आन्तरिक आय संकलनको व्यवस्था गर्न सकिनेछ ।

- (५) यस कार्यविधि बमोजिम जफत हुने अवस्थामा बाहेक उपदफा (५) बमोजिम राखिएको जमानत वापतको रकम सो जमानत राख्ने व्यक्ति वा संस्थाले दिएको बोलपत्र वा बोलेको डाँक अस्वीकृत भएको मितिले तीस दिनभित्र निजलाई फिर्ता गर्नु पर्नेछ ।

तर कुनै ठेक्काको सम्झौता नभए सम्म सो ठेक्का कबल गर्ने मध्ये/ सो ठेक्का क्रम अनुसार दिन सिफारिस गरिएका जमानतवालाहरूको जमानत स्थानीय तहले फिर्ता नगरी स्थगित राख्न बाधा पर्ने छैन ।

- (६) उपदफा (४) अन्तर्गत प्रकाशित सूचनामा बढाबढको लागि तोकिएको समय वा मितिभन्दा पछि वा त्यस्तो सूचनामा बढाबढको लागि तोकिएको स्थानमा बाहेक अन्य कुनै स्थानमा वा हुलाक, फोन वा आकाशवाणीद्वारा बोलेको कुनै पनि डाँक उपर कुनै कारबाही गरिने छैन ।
- (७) नियमानुसार कार्यालयमा पेश हुन आएका बोलपत्र/दरभाउ पत्र मुल्यांकन कार्य गाउँपालिकाको बोलपत्र मूल्याङ्कन समितिले गर्नेछ । सो समितिमा देहाय अनुसारका सदस्यहरू रहनेछन ।

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत वा निजको तोकेको वरिष्ठ अधिकृत –संयोजक

आर्थिक प्रशासन शाखा प्रमुख	—सदस्य
प्राविधिक शाखा प्रमुख	—सदस्य
राजस्व शाखा प्रमुख	—सदस्य
खरिद इकाई प्रमुख	—सदस्य—सचिव

४. ठेक्का स्वीकृत गर्ने :

- (१) दफा ३ को उपदफा ४ (घ) बमोजिम प्रकाशित सूचना बमोजिम दाखिला भएको कुनै वा सबै बोलपत्र वा बोलेको कुनै वा सबै डाँक प्रसौनी गाउँपालिकाले कुनै कारण देखाई वा नदेखाई स्वीकृत वा अस्वीकृत गर्न सक्नेछ ।
- (२) रितपूर्वकको बोलपत्र प्राप्त भए पछि सूचना बमोजिमका सबै प्रक्रिया पुगेको सबैभन्दा बढी कबोल गर्नेको बोलपत्र मूल्यांकन समिति मार्फत् स्थानिय राजस्व परामर्श समितिको सिफारिस बमोजिम देहाय बमोजिमको अधिकारीले स्वीकृत गर्नु पर्नेछ ।
  - (क) पच्चिस लाख रुपैयाँसम्म - प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत
  - (ख) पच्चिस लाख रुपैया भन्दा माथी पचास लाख रुपैयाँसम्म - गाउँपालिका अध्यक्ष
  - (ग) पचास लाख रुपैयाँ भन्दा माथी- गाउँ कार्यपालिका
 प्रसौनी क्षेत्र विकास समितिको हकमा देहाय बमोजिमको अधिकारीले स्वीकृत गर्नु पर्नेछ ।
  - (क) दश लाख रुपैयासम्म - समितिको अध्यक्ष
  - (ख) दश लाख रुपैया भन्दा माथी क्षेत्र विकास समिति
- (३) दफा ३ को खण्ड (झ) बमोजिम सार्वजनिक बढाबढ गर्दा न्यूनतम अङ्गबाट बढाबढ शुरू गरी सबैभन्दा बढी डाँक कबोल गर्नेवालाको डाँक तत्कालै दफा ३ को उपदफा (५) बमोजिमको धरौटी वा वैङ्ग ग्यारेन्टी लिई स्वीकृत गर्नु पर्नेछ ।
- (४) यस कार्यविधि बमोजिमको बोलपत्र वा सार्वजनिक बढाबढको डाँक स्वीकृत गर्ने अन्तिम अधिकार गाउँ कार्यपालिकाको हुनेछ ।

५. सम्झौता गर्ने र कार्यदिश दिने :

- (१) यस कार्यविधि बमोजिम आन्तरिक आय उठाउने बोलपत्र वा डाँक स्वीकृत भैसकेपछि ठेक्का बन्दोबस्त गर्ने गाउँपालिकाको अधिकारीले सात दिनभित्र सो कुराको आशयको सूचना बोलपत्र वा डाँकवालालाई दिनु पर्नेछ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिम सूचना जारी गर्दा बाटाका म्याद बाहेक सातदिनको म्याद दिई सो म्यादभित्र आफ्नो कबूल बमोजिम सम्झौता गर्न नआएमा त्यस पछिको बोलपत्र वा डाँकवालालाई ठेक्का दिइने कुरा स्पष्ट खोली सूचना तामेल गर्नु गराउनु पर्नेछ । यस्तो सूचना जारी गर्दा सूचना पाउनु पर्ने व्यक्ति नभेटिएमा वा सूचना बुझी नलिएमा स्थानीय वडा सदस्य एक जना समेत स्थानीय व्यक्तिहरु चार जनालाई साक्षी राखी सूचना पाउनु पर्ने व्यक्तिको घर दैलोमा टाँस गरेमा पनि सो सूचना प्राप्त भएको मानिनेछ ।

तर यस्तो सूचना कुनै स्थानीय पत्रपत्रिका वा राष्ट्रिय स्तरको पत्रिकामा प्रकाशन गरेमा पनि सम्बन्धित व्यक्तिले सूचना प्राप्त गरेको मानिनेछ ।

- (३) उपदफा (१) र (२) बमोजिम जारी भएको सूचनाको म्यादमा सो व्यक्ति हाजिर भई सम्झौता गर्न मञ्जुर गरे ठेक्का बन्दोबस्त गर्ने स्थानीय तहको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले निजबाट तुरुन्त सम्झौता गराई निजलाई चलन पूर्ण दिनु पर्नेछ । त्यस्तो व्यक्ति हाजिर नभएमा वा आफ्नो कबुल बमोजिम कबुलियत गर्न मञ्जूर नगरेमा निज पछिको दोस्रो, तेस्रो क्रम अनुसार अरु बोलपत्र वा डाँकवालालाई प्राथमिकता दिई उपनियम (२) बमोजिमको सूचना जारी गरी ठेक्का बन्दोबस्त गर्नु पर्नेछ । यसरी ठेक्का बन्दोबस्त गर्दा त्यस्तो रकम गाउँपालिकाले अनुमान गरेको अड्डा भन्दा कम हुने रहेछ भने राजस्व परामर्श समितिको बैठकबाट सिफारिस गराई पुनः सूचना प्रकाशन गर्नुपर्ने छ ।
- (४) गाउँपालिकाले संयुक्त रूपमा आव्हान गरेको बोलपत्र वा बढाबढको डाँक स्वीकृत गर्ने र ठेक्का बन्दोबस्त गर्ने अख्तियारवालाले बोलपत्र खोलिएको वा डाँक बोलाइएको तीन दिनभित्र बोलपत्र वा डाँक स्वीकृत गर्ने वा नगर्ने निकासाका लागि मूल्याङ्कन समिति समक्ष पेश गरी निकासा भए बमोजिम गर्नु पर्नेछ । गाउँपालिकाको मूल्याङ्कन समितिले पनि यसरी पेश भएको सात दिनभित्र बोलपत्र वा डाँक स्वीकृत भए वा नभएको सूचना दिनु पर्नेछ । सो म्यादभित्र पेश नगरेको वा निकासा नदिएको कारणले गाउँपालिकालाई कुनै हानी नोक्सानी भएमा जसको ढिलाई वा लापरवाहीले गर्दा म्यादभित्र पेश वा निकासा हुन नसकेको हो सो जिम्मेवार व्यक्तिबाट सो हानी नोक्सानी असूल उपर गरी लिनु पर्नेछ ।
- (५) बोलपत्र वा डाँक स्वीकृत भए पछि त्यस्तो बोलपत्रदाता वा डाँकवालाबाट स्वीकृत ठेक्का अङ्गको २५ प्रतिशत रकम नगदैं बैक दाखिला गर्नु पर्नेछ र बाँकि ७५ प्रतिशत रकम र सोको भ्याट वापतको रकम समेत कुल रकमको नेपाल राष्ट्र बैङ्कबाट मान्यता प्राप्त क बर्गको बैङ्कको ठेक्का अवधिको म्याद भएको (बहुवर्षिय ठेक्काको हकमा कमिमा १ वर्ष) परफरमेन्स बण्ड वा नगदैं रकम प्राप्त भएपछि ठेक्का पाउने सबै शर्त खुलाई सम्बन्धित ठेकेदारसँग सम्झौता गरी चलान पुर्ण दिनु पर्नेछ ।
- (६) बोलपत्र वा डाँक स्वीकृत भएको सूचना प्राप्त भए पछि सो सूचनामा तोकिएको म्याद भित्र बोलपत्र वा डाँकवालाले चलान पूर्ण नलिएमा वा पट्टा नउठाएमा निजले दफा ३ को उपदफा (५) बमोजिम राखेको जमानत जफत भई स्थानीय तहको संचित कोषमा दाखिला हुनेछ ।

६. ठेक्का रकमको किस्ता बुझाउने तरिका :

- (१) स्थानीय तहले आन्तरिक आय उठाउने कार्यको ठेक्का बन्दोबस्त गर्दा असूल गर्नु पर्ने किस्ताको अड्डा निर्धारण ठेक्का सम्बन्धी सूचना र बोलपत्रमा उल्लेखित असूली कार्यतालिका र अन्य शर्त बमोजिम हुनेछ ।

तर यसरी कार्यतालिका बनाउँदा राजस्व उठ्ने सम्भाव्य समय र भुक्तानी गर्ने किस्ताको समय मिलान भएको र किस्ताहरु बीचको समयान्तर चार महिनाभन्दा बढी नभएको हुनु पर्नेछ ।

- (२) ठेकेदारले सम्झौताको समयमा ठेक्का अनुसारको सम्पूर्ण ठेक्का रकम एकमुष्ट बुझाएमा औचित्य हेरी बढीमा दश प्रतिशतसम्म कार्यपालिकाबाट निर्णय गराई छुट दिन सकिनेछ ।

तर यस्तो छुटको प्रतिशत बोलपत्र वा बढाबढको सूचनामा उल्लेख भएको हुनु पर्नेछ ।

७. ठेक्का तोड्ने :

- (१) सम्झौता बमोजिमको कुनै शर्तको बर्खिलाप काम गरेकोमा वा त्यस्तो शर्त बमोजिम गर्नु पर्ने कुनै काम नगरेमा बाहेक यस कार्यविधि बमोजिम पट्टा कबुलियत भैसकेपछि ठेक्काको अवधि भुक्तान नहुँदै बीचैमा कुनै ठेक्का तोड्ने वा छोड्ने हुँदैन ।
- (२) कुनै ठेकेदारले गाउँपालिकाले तोकेको दरभन्दा बढी दरमा कर असूल गरेमा वा सम्झौतामा उल्लेख नभएका मालवस्तुमा कर, सेवा शुल्क वा दस्तुर असूल गरेमा वा एक स्थानीय तहले लिएको करको प्रमाण हुँदा हुँदै दोहोरो हुने गरी कर असूल गरेमा त्यस्तो रकम त्यस्तो ठेकेदारबाट असूल गरी सम्बन्धित व्यक्तिलाई सम्बन्धित स्थानीय तहले फिर्ता गर्नु पर्नेछ ।
- (३) उपदफा (२) मा उल्लिखित क्रियाकलाप पुनः दोहोरिएमा त्यस्तो ठेकेदारको ठेक्का तोडी धरौटी जफत गरिनेछ यसरी धरौटी जफत गर्दा पनि नयाँ ठेक्का बन्दोवस्त गर्दा साविकको रकम भन्दा कम रकम प्राप्त भएमा र नयाँ ठेक्का बन्दोवस्त गर्दा लागेको रकम असूल उपर नभएमा सरकारी बाँकी सरह असूल उपर गरी निजको नाम कालो सूचीमा राख्न सार्वजनिक खरिद अनुगमन कार्यालयलाई लेखि पठाइनेछ ।
- (४) उपदफा (३) बमोजिम ठेक्का तोडिएकोमा सोही आर्थिक वर्षको बाँकी अवधिको निमित्त ठेक्का सकार गर्ने कुनै व्यक्ति वा फर्म प्राप्त भएमा साविकको ठेक्काको दर र असूली कार्यतालिका बमोजिम असूल गरी ठेक्का दिन सकिनेछ ।
- (५) उपदफा (३) बमोजिम ठेक्का तोडिएकोमा त्यसबाट गाउँपालिकालाई भएको नोक्सानी र स्थानीय तहले ठेकेदारबाट लिनु पर्ने बाँकी भएमा त्यसको छुट प्रतिशत समेत सो ठेकेदारले राखेको जमानतबाट असूल नभए निजबाट सरकारी बाँकी सरह असूल उपर गरिनेछ । तर आफ्नो काबु बाहिरको परिस्थिति परी ठेकेदारले सो ठेक्काको काम गर्न नसकेको रहेछ भने गाउँ सभाले सो बमोजिम असूल गर्नु पर्ने रकममध्ये सम्बन्धित राजश्व परामर्श समितिको परामर्श लिई उपयुक्त रकम मिनाहा दिन सक्नेछ ।
- (६) कुनै पनि ठेक्का बन्दोवस्त गरी ठेक्का संचालन भए पश्चात कुनै विशेष परिस्थिति वा तत्कालीन अवस्थाको परिस्थितिजन्य कारण वाट एकतर्फी रूपमा गाउँपालिकाले ठेक्का तोड्नु पर्ने अवस्था परेमा ठेक्का सम्झौताको अवधी बाँकी भएता पनि गाउँपालिकाले निर्णय गरी ठेक्का तोड्ने सक्नेछ । यसरी ठेक्का तोड्दा ठेक्कावाला सँगको सम्झौता स्वतः भङ्ग भएको मानी बाँकी अवधीको ठेक्का वा आयश्रोतको व्यवस्थापन गाउँपालिकाले निर्णय गरे अनुसार नै हुनेछ । त्यस्तो परिस्थिति जुन समयमा ठेक्का तोड्ने निर्णय हुन्छ सोही समय सम्मको ठेक्कावालाले प्राप्त गरेको आम्दानी खर्चको यथार्थ विवरण गाउँपालिका समक्ष पेश गरेमा सो को आधारमा ठेक्कावालाले ठेक्का अवधी भरको गाउँपालिकालाई बुझाउनु पर्ने रकम, बुझाउन बाँकी रकम ठेक्कावालाले गरेको आम्दानी खर्चको यकिन गरी स्थानिय राजश्व परामर्श समितिबाट भौतिक संरचना खर्च र प्रशासनिक खर्चको मूल्याङ्कन गरी सिफारिस भएमा सो को आधारमा गाउँपालिकाले क्षतिपूर्ति सम्बन्धमा आवश्यक निर्णय गर्नेछ ।

८. बक्यौता रकम असूली सम्बन्धी व्यवस्था :

- (१) गाउँपालिकाले विभिन्न कारणबाट असूल हुन नसकी बाँकी रहेको बक्यौता रकम असूल गर्न बक्यौता असूली कार्ययोजना बनाई रकम असूल उपर गर्नु पर्नेछ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिम असूल गर्नुपर्ने रकम असूलीको लागि गाउँ प्रहरी परिचालन गर्नुका साथै स्थानीय प्रशासन, प्रहरी, नागरिक समाज वा अन्य व्यक्तिको समेत सहयोग लिन सक्नेछ ।
- (३) उपदफा (२) बमोजिम सहयोग प्राप्त भै बक्यौता रकम असूली भएमा सम्बन्धित व्यक्ति वा संस्थालाई स्थानीय निकायले असूली अङ्गको बढीमा ५ प्रतिशतसम्म रकम पुरस्कार स्वरूप उपलब्ध गराउन सक्नेछ । एक भन्दा बढी व्यक्ति वा संस्थाको सक्रियतामा बक्यौता रकम असूली भएको भए यस्तो पुरस्कार रकम दामासाहीबाट उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।
- (४) उपदफा (१), (२) र (३) बमोजिमको प्रकृयाबाट पनि रकम असूल उपर हुन नसकेमा सरकारी बाँकी सरह रकम असूल उपर गर्नु पर्नेछ ।

९. यस कार्यविधिमा उल्लेख भएका कुरा यसै बमोजिम र उल्लेखित नभएका विषयहरूमा सार्वजनिक खरिद ऐन र नियमावली तथा प्रचलित कानून बमोजिम हुनेछ ।